

MATKAKERTOMUS AAE KEVÄTKOKOUKSESTA 9.-11.4.2025

AAE kevätkokous järjestettiin IFoA:n (Institute and Faculty of Actuaries) isännöimänä Edinburghissa 8.-11.4.2025. Osallistuin tapahtuman IFoA Symposium Planetary Solvency- esitykseen, Riskienhallintakomitean (RMC) kokoukseen, RMC-IC-PC-komiteoiden yhteiskokoukseen, TOM työryhmän kokoukseen ja Sustainability and Climate-Related Risks työryhmän kokoukseen.

IFoA Symposium - Actuaries of Tomorrow / Planetary Solvency

Esitelmän piti Lucy Saye, yksi IFoA:n Planetary Solvency raportin ([Planetary Solvency – finding our balance with nature](#)) kirjoittajista.

Raportti on IFoA:n neljäs raportti yhteistyössä ilmastotieteilijöiden kanssa. Raportti esittelee kehyksen globaalille riskienhallinnalle ilmatoriskien torjumiseksi ja osoittaa, miten tällainen lähestymistapa voi tukea tulevaa vaurautta.

Raportissa ehdotetaan uutta työkalua: Planetary Solvency -riskimittaristoa (Planetary Solvency Risk Dashboard), jonka tarkoituksena on tarjota poliittisille päättäjille käyttökelpoista riskitietoa ihmistoiminnan ohjaamiseksi planeettamme rajojen puitteissa. Raportin mukaan laajalti käytetyt, mutta vakavasti puutteelliset arviot ilmastonmuutoksen taloudellisista vaikutuksista ennustavat vain vähäistä vaikutusta BKT:hen, mikä saa päättäjät aliarvioimaan nykyisten politiikkalinjausten aiheuttaman valtavan riskin. Raportissa esitetty riskiperusteinen lähestymistapa osoittaa, että ilman suunnanmuutosta BKT voi supistua 50 % vuosien 2070 ja 2090 välillä.

Planetary Solvency Risk Dashboard tarjoaa kattavan yleiskuvan nykyisistä ja ennustetuista riskeistä (vuoteen 2050 saakka) neljällä keskeisellä osa-alueella: ilmasto, luonto, yhteiskunta ja talous. Näitä riskejä ovat esimerkiksi ilmastolliset kynnyksiä (tipping points), jotka käynnistyessään voivat estää pahimpien seurausten torjumisen.

Joint meeting Insurance, Pensions and Risk Management Committees

AAE Strategic plan

AAE:n puheenjohtaja Inga Helmane antoi päivityksen AAE:n strategisista tavoitteista ja avaintehtävistä. Hän kuvasi tarkemmin kussakin strategisessa tavoitteessa etenemistä ja työn alla olevia asioita.

Aktuaariammattin kehitystä viedään erityisesti Euroopan komission konsultaatioiden kautta. AAE:n oman toimintamallin uudistuksen, TOM projektin, tavoite on vuosikokous syksyllä 2025. Sääntöjen uudistamisprojekti on käynnissä Professionalism committee:n vetäjänä. Suomesta on mukana Hillevi Mannonen.

AAE operations and governance osioon liittyen hallitus työstää komiteoiden ja hallituksen yhteistyön vahvistamista sekä komiteoiden työskentelyä. Esityksessä on myös lista viimeisen puolen vuoden aikana tehdyistä toimenpiteistä. AAE ja IAA yhteistyöstä on tehty muistio ja yhteistyön selkeyttämisestä käydään keskustelua.

Update on Recent Consultations

Stephanos Hadjistyllis piti tilannekatsauksen viimeisimpiin EIOPA konsultaatioihin (ks. yhteenvetoja ja tiivistelmiä konsultaatioista: <https://actuary.eu/papers/aae-responses-to-stakeholder-consultations/>).

Hadjistyllis kertoi konsultaatioiden olennaisesta roolista. Konsultaatioilla varmistetaan, että ammattikunnan näkemys saadaan tuotua mukaan EU lainsäädännön kehitykseen.

Lisäksi Hadjistyllis kuvasi konsultaatioprosessia. Keskusteltiin, miten konsultaatioiden vaikuttavuutta mitataan. Yleisesti havaintona on, että aktiivisena vastaajana AAE saa lisäkutsuja osallistua keskusteluihin ja erilaisiin tilaisuuksiin ja rooli kasvanut. AAE:n tuomaa aktuaarien näkökulmaa pidetään arvokkaana.

AAE representation in EIOPA stakeholder groups

Stephanos Hadjistyllis, Frank Schiller and Lauri Saraste kertoivat kukin omasta työstään EIOPA stakeholder ryhmissä sekä EIOPA:ssa työnalla olevista pääteemoista.

Stakeholder ryhmissä keskustelu avointa ja aktiivista ja edelleen tehdään muun muassa verkostoitumistyötä työryhmän yhteistyön tehostamiseksi. Ryhmillä on hyvin toimiva yhteistyö myös EIOPA:n kanssa. Ryhmät ovat aktuaareille ja AAE:lle hyvä mahdollisuus kasvattaa luottamusta ja vahvistaa roolia sekä saada näkemyksiä muilta sidosryhmiltä ja ymmärtää niitä paremmin.

EIOPA uudistaa parhaillaan strategiaansa. Stakeholder ryhmistä pyydetty kommentteja työn kehittämiseksi (mitä enemmän ja mitä vähemmän).

Young Disability – a case study from Denmark

Martin Melchior kertoi näkemyksiä ja haasteita liittyen nuorten kasvaneisiin työkyvyttömyyseläkkeiden määriin Tanskassa. Kokonaisuus olisi mahdollinen aihe syvennyttäväksi Riskienhallintakomiteassa.

Tanskassa nuorten työkyvyttömyys on kasvanut merkittävästi. Melchior esitteli mahdollisia syitä ilmiölle (kulttuurin muutokset, sosiaalinen media, koulutusmuutokset, epärealistiset odotukset, stressiin liittyviä mielenterveyshaasteita). Lisäksi hän kuvasi vakuutusalan reaktioita ilmiöön: riskien ennaltaehkäisyyn panostaminen, hinnoittelu ja varaamiskäytännöt. Ilmiö on yksi esimerkki riskienhallintajärjestelmien haasteista, joihin tulee pystyä herkästi reagoimaan, jos yhteiskunnassa tapahtuu muutoksia ja arvioimaan, mitkä niiden vaikutukset ovat.

Risk Management Committee

Kokouksen avaus ja yleiset asiat

Komitean keväällä valittu uusi puheenjohtaja Bogdan Tautan toivotti osallistujat tervetulleiksi ja kiitti tuesta puheenjohtajuudelleen. Marika Guralnik jatkaa komitean varapuheenjohtajana.

Komitea merkitsi tiedoksi 10. huhtikuuta 2025 pidetyn yhteiskokouksen esityslistan.

Pensions Risk Management Committee Working Group

Tanskalainen Martin Melchior esitteli alatyöryhmän toimintaa, joka liittyy eläkeyhtiöiden riskienhallintaan.

Hän kuvasi työn tavoitteena vahvistaa AAE:n roolia eläkesektorilla ja riskienhallinnassa osallistumalla keskusteluihin, vaikuttamalla sääntelyyn sekä edistämällä hyvää hallintotapaa aktuaarisen osaamisen ja ammattistandardien mukaisesti. Alatyöryhmän jäsenille tehdyn kyselyn perusteella ryhmän ja IORP II -katselmointityöryhmän keskuudessa nousi esiin kaksi prioriteettia:

- Projekti A: Quantitative Risk Management (QRM) for Pensions, joka tavoitteena on tuottaa discussion paper.
- Projekti B: Member Communication Project: focusing on analysing and enhancing communication strategies for pension scheme members (ei vielä aloitettu).

Malcolm Kemp mainitsi aikaisemmin kirjoittamansa tieteellisen artikkelin eläkelupauksista ja lupasi toimittaa sen työryhmälle.

Stephen Wilcox nosti esiin Britannian valvojien ohjeistukset mahdollisena esimerkkinä ja korosti, että erityisesti puhtaat maksuperusteiset järjestelmät vaativat erilaisen sääntelylähestymistavan.

Jérôme Crugnola-Humbert ehdotti pitkän aikavälin skenaarioiden käyttämistä riskienhallinnan tukena. Melchior totesi, että stressitestit ovat jo suunnitteilla ja skenaariot toisivat lisäarvoa.

PFAS (Per- and Polyfluoroalkyl Substances)

Eddy Vanbeneden piti esityksen PFAS-yhdisteistä. PFAS-yhdisteet ovat kemikaaleja, joita on käytetty laajalti muun muassa veden-, rasvan- ja lianhylkivyyksäsittelyissä, kuten: teflon-pinnoitteissa (paistinpannut), vedenpitävissä vaatteissa ja elintarvikepakkauksissa. Niitä kutsutaan usein myös "ikuisiksi kemikaaleiksi", koska ne hajoavat ympäristössä ja elimistössä erittäin hitaasti ja voivat kertyä ajan myötä.

PFAS on yleisempi kuin asbesti, mutta kausaalisuutta on vaikeampi todentaa. Korrelaatio voidaan osoittaa nopeammin kuin kausaalisuus.

Vanbeneden korosti tuotteiden/materiaalien nimikkeistön merkitystä (jälleen)vakuutusosalalle. Tällä hetkellä sopimuksissa on paljon poissulkuja (exclusions), mutta sopimustekstit (wordings) kehittyvät jatkuvasti. EU:n ja USA:n sääntely eroaa toisistaan. EU-tason kielto ei kata kaikkia tuotteita. Uusi tuotevastuudirektiivi lisää vakuutusyhtiöiden altistusta riskille. Esimerkkinä hän mainitsi Ruotsissa esillä olleen tapauksen, jossa oikeus nojasi tuomiossaan korrelaatioon.

PFAS on haaste aktuaareille, sillä riskiä on vaikea arvioida, mutta joitakin malleja on jo olemassa. Vanbeneden mainitsi julkaisut Guy Carpenterilta, Veriskiltä sekä Geneva associationin julkaisu Evolving liability konferenssissa 2025.

Komitea keskusteli ongelman tuntemattomuudesta ja vakuutusalan vastuusta valistaa asiasta.

Loudina Erasmus nosti huolen elintarvikeketjun turvallisuudesta – esimerkiksi mikromuovit ja maatalouskemikaalit. Ovatko mahdollisesti tulevaisuudessa vielä isompi haaste?

Sustainability and Climate Related Risks Working Group (SCrR WG)

Sveitsiläinen Jérôme Crugnola-Humbert on päättää puheenjohtajakautensa työryhmässä ja saksalainen Frank Schiller tulee työryhmän uudeksi puheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajan paikka on avoin. Lisäksi ryhmään tarvitaan lisää aktiivisia jäseniä työryhmän toimiessa tällä hetkellä pääasiassa tiedotusfoorumina.

Crugnola-Humbert kertoi työryhmän viimeaikaisesta toiminnasta: osallistuminen AAE:n vastauksiin EIOPA:n ilmasto- ja kestävyysasioihin liittyviin konsultaatioihin, jakaneet tietoa ja järjestäneet vierailijapuheenvuoroja työryhmän etäkokouksiin.

Hän kertoi myös EU:n climate resilience dialogue raportista.

Stephanos Hadjistryllis antoi tilannekatsauksen AAE:n oman kestävyyshankkeen vaiheesta 2, jossa jatketaan analyysiä, arviointia ja suositusten antamista. Loppuraportti valmistuu syyskuussa 2025.

Käytiin keskustelua ehkäisevien toimenpiteiden investointien haasteista: kenelle kustannus tulisi kohdistua? Crugnola-Humbert huomautti, että riskien ennaltaehkäisy on pitkän aikavälin asia, eikä sitä voi mitata lyhyellä aikavälillä.

Hän mainitsi myös, että suhtautuminen kestävyYTEEN muuttuu, koska ilmatoriskit tulevat muuttumaan seuraavan 20 vuoden aikana joka tapauksessa.

Consultations

Stephanos Hadjistryllis kertoi viimeaikaisista ja meneillään olevista konsultaatioista riskienhallinnan näkökulmasta. Käsiteltyjä aiheita: Solvenssi II, kestävyys ja tekoäly.

Hän muistutti, että koko konsultointiprosessi on kuvattu AAE:n verkkosivuilla ja kannusti kaikkia osallistumaan. Mitä enemmän jäseniä vastauksen valmisteluun osallistuu, sitä uskottavampia vastaukset ovat. Myös kommentti, että valmisteltu teksti on ok, on arvokas.

Komitea keskusteli AAE:n näkemyksen muodostamisen haasteista. Yhdistyksillä saattaa olla erisuuntaisia näkemyksiä tai vain yksi yhdistys vastaa konsultaatiopyyntöön. Tällöin AAE kantaa on haastava muodostaa. Martin Melchior totesi, että prosessi on hyvin suunniteltu ja helppo osallistua. Karel Goossens ehdotti, että komiteassa sovittaisiin kiertävistä vuoroista osallistua konsultaatioihin.

Model risk

Martin Melchior esitteli malliriskin ja sen hallintoon liittyviä. Aihe on aiemmin ollut RMC komitean mahdollisten aiheiden listalla. Malliriski on yksi vaikuttavimmista riskeistä, mutta harvoin tunnistettu syy tappioille tai epäonnistuneille päätöksille.

Hän esitteli, mitä ESAP1 ja ESAP2 standardit sekä EAN hallinnosta jo nykyisellään sisältävät. Myös SOA ja IAA ovat julkaisseet materiaalia. Melchior pohti, että vakuutus- ja eläkesektori olisivat malliriskien hallinnassa jäljessä pankkialaa.

Komitea oli yhtä mieltä siitä, että malliriski on merkittävä ja sen hallintaan ja välttämiseen tarvitaan menetelmiä. Frank Schiller ehdotti työn jakamista eri mallinnusalueisiin (esim. hinnoittelu, riskimallinnus), sillä käytettävät mallit ja niihin liittyvät riskit ovat erilaisia. Stephen Wilcox puolestaan ehdotti yleisemmän näkökulman ottamista malliriskin ja nosti Britannian pankkisektorin esimerkkinä. Yhtä kaikki malliriski on entistä ajankohtaisempi aihe ilmatoriskien ja tekoälyn yleistyessä.

Operational risk

Malcolm Kemp ja Karel Goossens esittelivät operatiivisen riskin raportin muutokset. Komitea hyväksyi raportin. Keskusteltiin siitä, että raportti on yksityiskohtainen ja pitkä ja olisiko hyvä tuottaa aiheesta joko lyhyempi versio tai blogi teksti lisäksi. Kemp kannusti tällaisten tekstien laadintaan artikkelin pohjalta.

Emerging risks radar

Frank Schiller esitteli CRO-foorumin nousevien riskien ”tutkakartan” (CRO Forum’s Emerging Risks Radar) komitean keskustelun pohjaksi sekä mahdollisuudeksi tunnistaa uusia, sääntelyvaatimusten ulkopuolisia aiheita Riskienhallintakomitealle keskusteltavaksi.

Riskitutkassa riskit jaotellaan eri aikajännteille: nykyhetki, 1–5 vuotta ja 5–10 vuotta sekä eri sektoreille: sosiaaliset, sääntelyyn liittyvät, teknologiset ja ympäristöriskit. Hän mainitsi, että komitean tulisi keskittyä nouseviin riskeihin, jotka ovat merkityksellisiä Euroopalle ja AAE:lle. Maailmanlaajuiset aiheet kuuluvat IAA:n käsiteltäviksi, ja toisaalta jäsenyhdistykset (MA) keskittyvät paikallisiin aiheisiin.

Riskitutkan todettiin olevan hyödyllinen työkalu erityisesti muiden kuin sääntelystä nousevien merkityksellisten aiheiden tunnistamiseen, ja siitä voitaisiin tehdä uusi vakiokäytäntö kokouksille. Komitea äänesti aiheista tunnistaakseen löytääkseen jatkossa keskusteltavat olennaiset aiheet.

Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi komitealle AAE:n ja sen sidosryhmien edustajien välisistä tapaamisista.

Puheenjohtaja pyysi vapaaehtoisia tarkastelemaan komitean nykyistä toimintaperiaatetta (ToR) ja sen mahdollisia päivitystarpeita. Puheenjohtaja Bogdan Tautanin lisäksi vapaaehtoisiksi ilmoittautuivat Marcus Bonn, Karel Goossens ja Annina Pietinalho.

Muita aiheita ei nostettu esiin. Sovittiin, että virtuaalikokoukset pidetään joka toinen kuukausi.

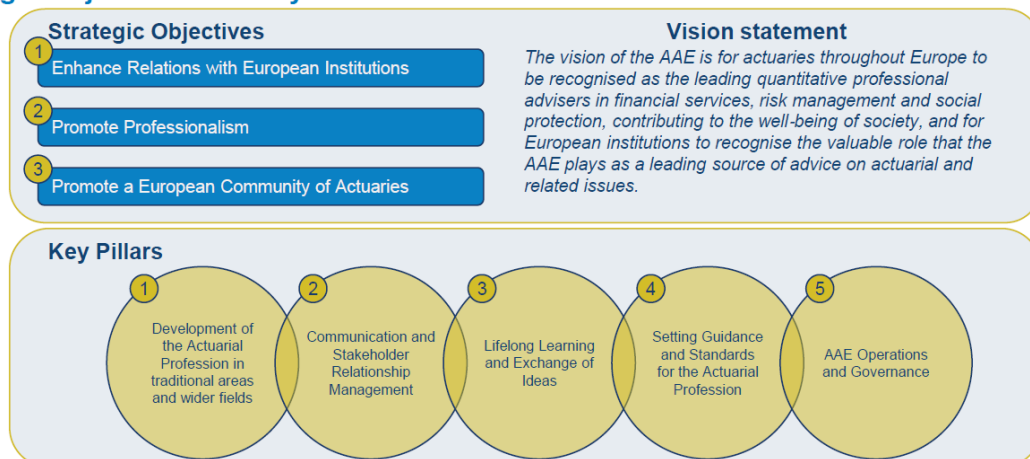
Seuraava läsnäkokous pidetään 25. syyskuuta 2025 AAE:n vuosikokouksen yhteydessä Institut des Actuairens isännöimänä Ranskassa.

'TOM' Task Force – Progress meeting

Vuoden 2024 vuosikokouksessa keskusteltiin, että nykyinen organisoitumismalli ei enää toimi, vaan tekemistä on liikaa suhteessa resursseihin ja toisaalta osaa strategisista tavoitteista ei saada täysimääräisesti edistettyä. AAE:n hallitus perusti TOM-työryhmän (TOM TF) tarkastelemaan ja ehdottamaan tavoitetilamallia (target operating model), jonka tarkoituksena on tukea AAE:n strategisten tavoitteiden kestäväää saavuttamista (toimintakenttä).

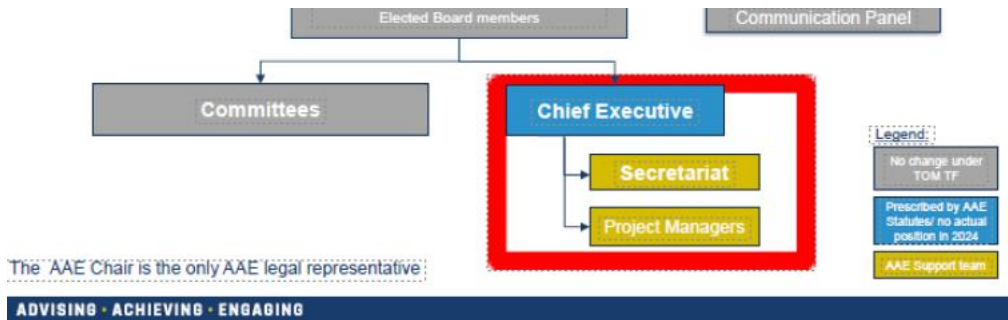
TOM vaihtoehtoja on tarkasteltu suhteessa strategisten ja avaintavoitteiden toteutumisen suhteen.

AAE Strategic Objectives and Key Pillars

Jatkossakin AAE:n hallitus on vastuussa strategian laatimisesta, sen toteuttamiseksi parhaan mahdollisen organisaatorakenteen varmistamisesta, strategian toteutumisen seurannasta sekä vuorovaikutuksesta eurooppalaisten sidosryhmien kanssa. AAE:n komiteat ovat vastuussa strategian toteuttamisesta ja sen mukaisten tulosten aikaansaamisesta. Paneelit toimivat hallituksen tai vuosikokouksen tukena 7ai asioiden valmistelijoina.

AAE hallitus arvioi AAE rakennetta ja toimintaa muutoin, TOM työryhmällä AAE palkatun henkilökunnan organisointi. Lisäksi käynnissä on AAE sääntöjen uudistaminen (työryhmässä Suomesta Hillevi Mannonen).

TOM työryhmän puheenjohtaja Christophe Heck esitteli työryhmän esitystä ja taustoitti prosessia. Työryhmän kokouksissa TOM TF on tuottanut myös ehdotuksia AAE:n rakenteeseen liittyen asioista, jotka eivät kuulu varsinaiseen toimintakenttään. Myös nämä ehdotukset on toimitettu hallitukselle toimenpiteitä ja päätöksiä varten. AAE:n strategisten tavoitteiden, strategisen suunnitelman tai sen pilarien tarkastelu ei kuulu työn piiriin.

Yhdistysten toivottiin olevan aktiivisia sekä työryhmässä että kesällä alkavassa konsultaatiossa. Tavoitteena on, että syksyn vuosikokouksessa voidaan asiasta yksimielisesti äänestää.

Tapaamisen tavoitteena, että kaikilla yhdistyksillä on yhteinen käsitys uudistuksen tavoitteista. Puheenjohtaja korosti, että työryhmän ehdotus on konsensus esitys. Se ei tarkoita, että kaikki samaa mieltä, vaan että ratkaisu ei ole kenenkään kriittisiä ehtoja vastaan.

Esitellyt skenaariot:

- Skenaario 1 – Nykyisen organisaation optimointi
- Skenaario 2A – Tavoitetilamalli strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi (ilman jäsenyhdistysten tukea). Edellyttää jäsenmaksujen korotusta ja siirtymäaikana myös tasevarojen käyttöä.
- Skenaario 2B – Tavoitetilamalli strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi (jäsenyhdistysten tuella). Toiminta ja hallinto eivät olisi täysin riippumattomia, vaan tietyistä suuremmista jäsenjärjestöistä riippuvaisia.

Sekä jäsenmaksujen nosto että jäsenyhdistysten resurssien käyttäminen on nostattanut huolia ja vastalauseita eri jäsenyhdistyksissä. Tavoitteena on löytää rakenne, joka toimii jäsenyhdistysten hyväksi sellaisenaan eikä nojaa kulloisenkin johdon yksittäisiin linjauksiin.

Kokoukselle korostettiin, että jos uutta TOM mallia ei löydy, pitää strategisia tavoitteita muuttaa ja joitakin tekemisiä karsia pois. Yhdistykset toivoivat nähtäväksi sekä pidemmän aikavälin suunnitelman että sen vaiheistetun täytäntöönpanosuunnitelman.

Sustainability and Climate-Related Risks Working Group meeting

TOM-työryhmän kokouksen jälkeen osallistuin vastuullisuus- ja ilmatoriskien työryhmän kokoukseen kokouksen loppupuolelle.

Työryhmän puheenjohtaja oli koonnut kattavan esityksen viimeisimmistä julkaisuista ja aloitteista (esitysmateriaalissa):

- EIOPA – annual sustainable finance conference (tallenne Youtubessa)
 - o Keynote by Petra Hielkema, EIOPA chairperson
 - o EIOPA-ECB: towards a European system for catastrophe risk management
 - o Awareness tool for natural catastrophe risks and prevention
 - o Climate scenario analysis etc.
- Italiassa yrityksille on tullut 1.1.2025 alkaen pakolliseksi ostaa vakuutusilmastoriskien varalle vakuutus luonnonilmiöitä (tulvat, maanvyörymät, maanjäristys) vastaan.
 - o Tavoitteena sulkea 80% Italian luonnonilmiöiden ”protection gapistä”
 - o Ensivakuuttajien tukena valtion tarjoama jälleenvakuutuskapasiteetti.
 - o Kaikille tulee vakuutusta tarjota, mutta ilmeisesti hinnoittelussa saa riskiperusteisuutta huomioida.
- Ranskassa uusi ilmastonmuutoksen sopeutumis suunnitelma
 - o Kolmannen National Climate Adaptation Plan (PNACC 3) tavoitteena on valmistella Ranskaa ilmaston +4 asteen lämpenemiseen vuoteen 2100 mennessä.
 - o Vakuutus alalle ehdotettuja toimenpiteitä:
 - Luonnonkatastrofien asiantuntijaryhmä
 - Säilyttää vakuutuksen saatavuus (affordability and availability) kaikilla alueilla
 - Kasvattaa riskien estämisen keinoja ja riskitietoisuutta
- EIOPA – uusi teema-arvio
 - o Ihmisten, joilla on kroonisia sairauksia tai vastaavia, oikeudenmukainen kohtelu vakuutus alalla. Esim. HIV, diabetes
 - o Koskee erityisesti henkivakuutuksia sekä yksityisiä sairaus- ja tapaturmavakuutuksia.
 - o AAE:lla ollut ensimmäinen keskustelu jo aiheesta.
 - o Samaa aihepiiriä kuin ’right to be forgotten’ aloite muutaman vuoden takaa. AAE:ssa osin myös Insurance Committeeen asiaa.